

екстремальній ситуації. Таких показників можливо досягти лише систематичними тренуваннями.

Рукопашний бій потрібен, перш за все, для вироблення навичок протидії агресору у жорстоких умовах, наближених до бойових, та відпрацювання надання кваліфікованого опору протиправним діям, які направлені на правоохоронця чи інших осіб.

Також ми розуміємо, що для підготовки висококваліфікованого бійця поліції особливого призначення одного рукопашного бою буде замало, важливу роль відіграє загальна фізична підготовка, яка забезпечує безперервну фізичну роботу бійця протягом всього терміну служби через систематичне тренування фізичних здібностей. Сучасний поліцейський корпус оперативного-раптової дії повинен відповідати сучасним вимогам, до яких входять: сучасна підготовка, склад, забезпечення і сучасні прийоми роботи спецназу інших країн.

Одним із сучасних методів підготовки є тактичний фітнес.

Тактичний фітнес, він же такфіт, – це абсолютно новий напрямок фізичної підготовки. Позиціонуючи себе як програма для спецназу, такфіт являє собою суміш елементів боротьби, гімнастики, йоги, а також силових вправ з гириями, гантелями, булавою, мотузками та іншими нехитрими снарядами. При цьому такфіт є невибагливим: щоб виконати тренування, потрібно мінімум обладнання і мінімум місця. Можна тренуватися як в умовах залу, так і на вулиці. Робота з власною вагою і снарядами удосконалює функціональну силу бійця, його витривалість і спритність. Отже, завдяки включенню тактичного фітнесу в фізичну програму підготовки можна істотно поліпшити ефективність фізичного стану бійця.

1. Кочур А. Г. Тактична майстерність боксера. Київ: Здоров'я, 1977.
2. Лаптев О., Лавров В., Левитан П. Управление тренированностью боксера. Москва: Физкультура и спорт, 1973.
3. Кочергин А. Человек с топором. Москва: Эксмо, 2013.
4. Абарінова Л. Ф., Герейло В. П. Захисти себе. Київ: Освіта, 1992.
5. URL: <http://beauty.at-its.com/trenuvannja-specnazu-takfit.html>.

Чербаєва Ольга Володимирівна,
викладач кафедри цивільно-правових дисциплін
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА ТРУДОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ТА В УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Українська держава нині перебуває у вкрай складному стані: неавторитетне геополітичне становище та наявність значної кількості суспільних проблем зумовлюють актуальність удосконалення вітчизняного законодавства у контексті підвищення ступеня демократичності, практичності у правозасто-

суванні. Проте не можна не враховувати нагальну потребу в оптимізації діяльності державного апарату. Так, зокрема, є наявним удосконалення законодавства та його реалізації у сфері відносин між військовослужбовцями та Збройними Силами України (в особі Міністерства оборони України), враховуючи досвід інших держав.

Необхідно зазначити, що проблематику відносин військової служби, які мають трудовий характер, досліджували: І.І. Андріановська, В. Дворжак, В.І. Прокопенко, І.І. Пилипенко, В.Г. Рогань, В.Н. Толкунова.

Серед вдалих прикладів організації управління військовими кадрами слід навести Армію Чеської Республіки (чеськ. «*Armáda České republiky*»), країни, що є офіційним членом НАТО з березня 1999 року. Специфічність діяльності даної структури полягає у тому, що служба військовослужбовців здебільшого регулюється загальнодержавним нормативно-правовим актом у сфері трудового законодавства – Трудовим кодексом Чеської Республіки від 2006 року.

Чеський досвід становлення трудового законодавства базується на успішних прикладах Федеративної Республіки Німеччина, Бельгії, Нідерландів та інших країн Західної Європи, де державна служба також вважається здебільшого трудовими правовідносинами. Необхідно зазначити думку чеського вченого-правознавця Вацлава Дворжака, котрий дослідив питання класифікації трудових відносин у власній роботі «Новий трудовий кодекс: правові рішення» (чеськ. «*Nový zákoník práce. Právní rozhledy*»). Так, науковець у вищезазначеній роботі наголошує, що максимальне спрощення регулювання відносин, предметом яких виступає праця, тобто реалізація особами власного права на оплату власних умінь та навичок, – вагомий внесок у встановлення демократичних процесів на ринку праці [1, с. 3].

Дана позиція має практичне підґрунтя на рівні реалізації прав осіб та отримала прихильників на теоретичному рівні, серед яких науковці Андріановська І.І., Прокопенко В.І. Адаже саме Трудовий кодекс Чеської Республіки – найбільш вагомий законодавчий акт у сфері трудового права, оскільки містить виключно деталізований перелік принципів, прав, свобод та обов'язків для роботодавців та працівників. Таким чином, на чеських військовослужбовців, так само, як і на всіх працівників, розповсюджуються: право на щорічну відпустку (не менше 5-х місяців), право на відпустку по догляду за дитиною, право на восьмигодинний робочий день (за окремими винятками) та на підвищену оплату праці у разі надурочної роботи, право на звернення до загального суду у разі порушення прав, а також інші права. Крім цього, роботодавець (в особі Армії Чеської Республіки) має змогу:

- встановлювати випробувальний термін не більше шести місяців;
- проводити конкурсний відбір на посаду;
- виступати позивачем та відповідачем у судах за трудовими спорами.

Також воєнізований державний орган повинен дотримуватися принципу гендерної рівності та недискримінації, норм щодо безпеки робочого місця та інструктажу, що також впливає зі змісту Трудового кодексу Чеської Республіки.

Не можна оминати увагою протилежну думку щодо сфери дії трудового

права. Так, науковці Пилипенко П.Д., Ротань В. Г., Толкунова В.Н. дотримуються позиції, що базується на предметі регулювання трудових відносин у його буквальному розумінні, а саме на терміні «праця». Так, відповідно до даної думки, поняття «служба» має не трудовий характер, а державно-владний, адже виконання службових обов'язків завжди супроводжується у демократичній державі наявністю громадського контролю та гострої соціальної потреби, що свідчить про підвищену складність регулювання правових відносин даного типу [2, с. 29].

Проте, виходячи із зазначеного чеського досвіду оптимізації законодавства про працю, можна дійти висновку, що навіть у відносинах держава-службовець мають місце демократичні принципи, з яких випливають права як з боку державного органу, так і з боку службовця. Наприклад, український досвід врегулювання праці жінок свідчить, що профільні накази Міністерства охорони здоров'я та норми Кодексу законів про працю України діють й у випадку з військовослужбовцями [3, с. 17].

Безумовно, чеський досвід в сфері організації військової служби нині не відповідає українським реаліям, адже дія вітчизняного КЗпП зі значними обмеженнями поширюється на питання, пов'язані з військовою організацією, хоча, як і у чеському кодексу-відповіднику, наш нормативно-правовий акт також містить значну кількість виключних прав та обов'язків стосовно працівників та роботодавців. Очевидно, означене питання потребує вирішення на часі, оскільки спрощене регулювання відносин, прямо або за аналогією пов'язаних з працею, дозволить уникнути порушень у даній сфері. Проте головною «перепорою» спрощення законодавства стосовно військової служби можна вважати наявність строкової військової повинності, адже, на відміну від Чеської Республіки, вона не має оплатного характеру.

1. Vaclav Dvorak, *Nový zákoník práce. Právní rozhledy*. 6. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. 464 s. Kapitola Pojetí pracovního práva a jeho funkce.

2. Пилипенко П. Д. Проблеми теорії трудового права: монографія. Львів: Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 1999. 214 с.

3. Ротань В.Г., Зуб І. В., Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. 16-те вид., доп. і перероб. Київ: А.С.К., 2016. 600 с.

Жушман Ілля Миколайович,
студент юридичного факультету
Науковий керівник – д.ю.н., професор Наливайко Л.Р.
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

КЛЮЧОВІ ПОДІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН УКРАЇНА-НАТО

Верховна Рада 8 травня 2017 року визначила вступ до НАТО метою зовнішньої політики України. Головним аспектом відносин з Альянсом є розширення меж співпраці з метою набуття членства у цій організації. В Альянсі